

IN DE BAN VAN DE VERBEEELDING

The background features a vibrant, abstract design. A prominent blue path with white dashed lines winds across the center. Scattered along and around this path are several glossy spheres in shades of green and orange. The design is further embellished with stylized DNA double helix structures in blue and green, and various organic, flowing shapes in light green and orange. The overall aesthetic is clean, modern, and scientific.

2021

JAARVERSLAG

“EEN BETER LEVEN EN BETERE ZORG VOOR IEDEREEN MET EEN STOFWISSELINGSZIEKTE”

In 2021 is het bureau van VKS in de ban van ‘de verbeelding’ geraakt.

Dat was niet zo moeilijk, want behalve via beeld was er in 2021, het tweede jaar waarin corona de invloed op de samenleving deed gelden, niet veel live te doen.

Behalve beeldende verhalen over de uitwerking van een onzichtbaar virus waren er, vanaf maart 2020, alleen nog maar cijfers en statistieken. Eerst over besmettingsaantallen en ziekenhuisopnames, later over vaccinaties en boosters.

Uit de vormgeving, op websites en in de krant, van veel van deze cijfers, haalden wij het idee dat juist het in beeld brengen van informatie, ook voor stofwisselingsziekten, veel kan betekenen.

Op onze nieuwe website en bij de inrichting van eigen pagina’s voor alle ziekten waar we informatie over hebben, zijn we dat in de praktijk gaan brengen.

Bij veel beeld hoort minder, korte en heldere tekst.

Hier moeten we zelf soms nog aan wennen. We willen zo graag volledig zijn.

Maar binnen een vereniging die opkomt voor mensen met meer dan 160 verschillende stofwisselingsziekten, is dat moeilijk.

Alleen de ziektenamen al: die zijn voor mensen die er niet mee te maken hebben vaak onzegbaar.

We hopen dat we met de ervaringen van ouders en patiënten de impact van stofwisselingsziekten kunnen laten zien.

Want daarvoor zetten we ons in: Een beter leven en betere zorg voor iedereen die met een stofwisselingsziekte te maken heeft.

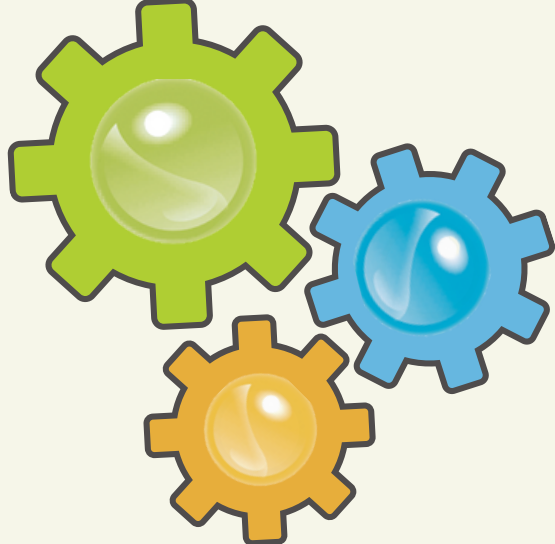
Hanka Dekker
Directeur VKS

INHOUD

- 02**   inleiding
- 03**   inhoud
- 04**   organisatie in beeld
- 05**   pijlers voor de doelstelling
- 06**   samen kom je verder
- 07**   cijfers over stofwisselingsziekten
- 08**   vrijwillige inzet
- 09**   werk in uitvoering
- 10**   activiteiten 2021
- 11**   (sociale) media
- 12**   informatie maken
- 13**   belangenbehartiging
- 14/15**   financieel 2021
- 16**   tot slot

ORGANISATIE IN BEELD

VKS werkt door de inzet van velen voor iedereen met een stofwisselingsziekte, of ze lid zijn of niet.

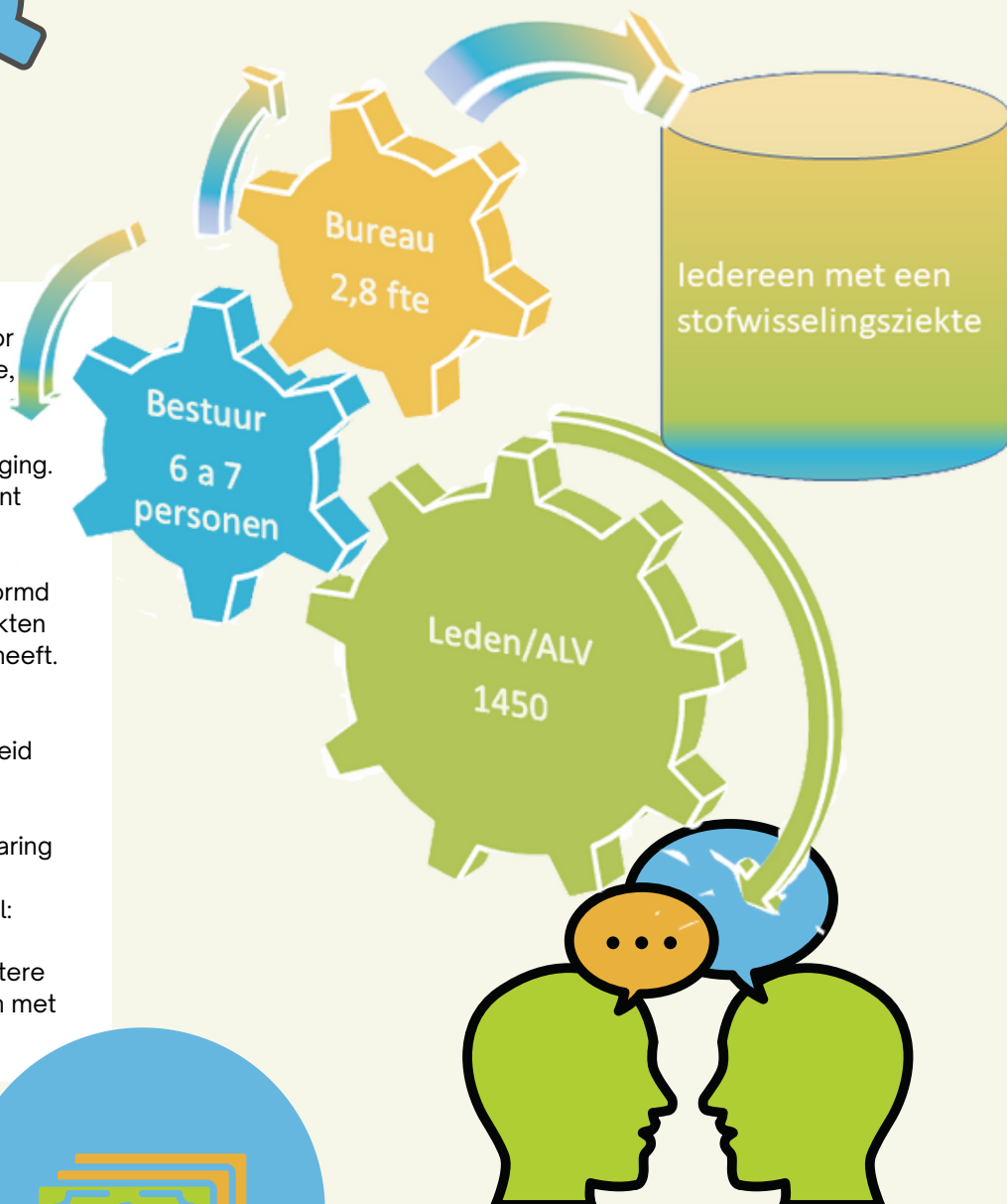
Als organisatievorm zijn wij een vereniging. Dat betekent dat de leden uitgangspunt zijn voor de dingen die we nastreven.

Vanuit de leden worden groepen gevormd die zich specifiek inzetten voor de zieken en patiënten die VKS onder de leden heeft.

Het bestuur bestaat uit ervaringsdeskundigen en stelt het beleid vast.

Op het bureau wordt de kennis en ervaring gebundeld en omgezet in ideeën en projecten die vorm geven aan het doel:

Meer aandacht, snellere diagnose, betere zorg en een beter leven voor iedereen met een stofwisselingsziekte.

De organisatie van VKS krijgt basissubsidie van het ministerie van VWS. Dat was in 2021 € 90.000.

De leden dragen gezamenlijk elk jaar ongeveer € 40.000 bij.

Alle andere inkomsten komen uit projectsubsidies, samenwerkingsbijdragen en giften.

We zijn ambitieus en willen zo veel mogelijk bereiken voor mensen met een stofwisselingsziekte.

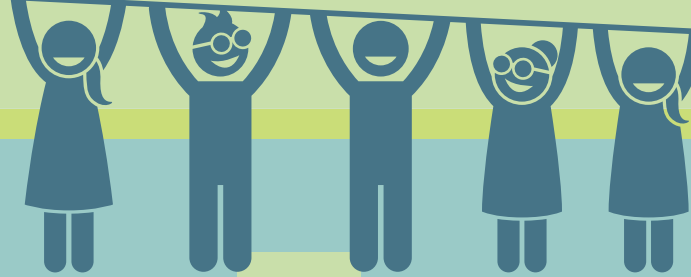
We hebben de afspraak dat we integer met de beschikbare middelen omgaan. Daarom nemen we alleen geld van de farma-industrie aan voor projecten die we zelf sturen en uitvoeren.

In 2021 stelden vier bedrijven geld beschikbaar voor het project 'Verbeelde informatie'. Begin 2022 kregen we voor dit project ook subsidie van ZonMW.

Samenwerking helpt om ons doel te bereiken. 4

PIJLERS VOOR

DE DOELSTELLING

INFORMATIE

LOTGENOTENCONTACT

BELANGENBEHARTIGING

Ziekteinfo

erwaringssverhalen

*Medisch
nieuws*

*ontwikkelingen
wetenschap*

Website

Zorgpaden

Bijeenkomsten

Congressen

Erwaringsskennis

bemiddeling

wetgeving

*nieuwe
behandeling*

*praktische hulp
zorgadvies*

Er zijn in Nederland veel verschillende patiëntenorganisaties.

Allemaal proberen ze de zorg en het leven van patiënten te verbeteren.

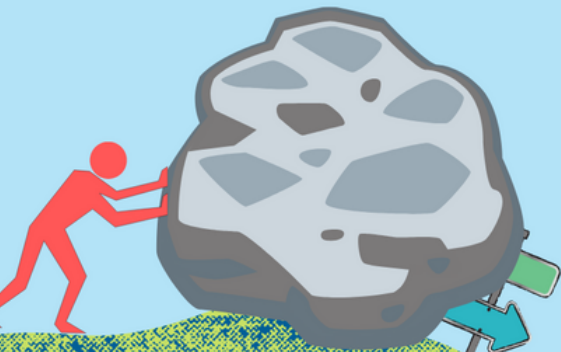
Allemaal zijn ze georganiseerd rondom dezelfde drie pijlers:

- Informatie voor patiënten
- Contact tussen lotgenoten met dezelfde ziekte
- Belangenbehartiging van en voor patiënten.

Het unieke van VKS is dat wij dit doen voor alle stofwisselingsziekten.

We richten ons hierbij op de zorg in UMC's, het omgaan met de zeldzaamheid, het belang van tijdige diagnose en aandacht voor de impact die zo'n ziekte heeft op het leven van patiënt en familie.

SAMEN KOM JE VERDER

IN HET VERBAND...

We werken samen met professionals, collega-organisaties, financiers en internationale organisaties om de zorg voor mensen met stofwisselingsziekten zo goed mogelijk te maken. Daarbij willen we patiënten helpen aan een tijdige diagnose, informatie over hun ziekte en kennis delen over de stand van zaken van het wetenschappelijk onderzoek.

Want op zichzelf is elke stofwisselingsziekte zeldzaam, maar samen treffen stofwisselingsziekten velen: patiënten, ouders en familie, maar ook professionals. Hier zijn onze "bubbels".

professionals & samenwerkingsverbanden

Fondsen & patiëntenbelangen NL

Europees & wereldwijd

IT & Financial support

CIJFERS OVER STOFWISSELINGSZIEKTEN

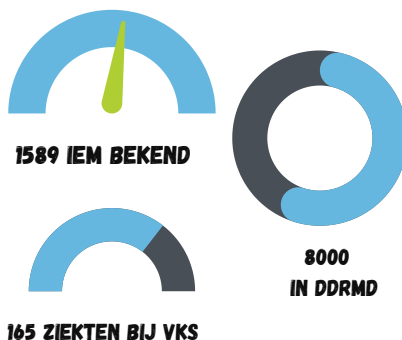
Erfelijke stofwisselingsziekten - of metabole ziekten, zoals ze vaak meer wetenschappelijk worden genoemd - zijn zeldzaam, maar het zijn er wel veel. Wat cijfers op een rijtje.

HOEVEELHEID

De IEM-Base (www.iembase.org), is een database waarin alle stofwisselingsziekten worden ingedeeld en bijgehouden. Eind 2021 stond de teller op 1589 geclassificeerde stofwisselingsziekten. Dat zijn er 43 meer dan een jaar eerder. Er worden dus nog steeds nieuwe stofwisselingsziekten ontdekt.

AANTALLEN

165 ZIEKTEN BIJ VKS

BIJ ONS

Bij VKS zijn mensen met 165 verschillende stofwisselingsziekten aangesloten.

PATIËNTEN

De artsen willen het aantal diagnoses in Nederland vastleggen in een diagnoseregistratiedatabase. (www.ddrmd.nl) Er staan nu meer dan 8000 patiënten met een metabole ziekte in, met 380 verschillende ziekten. Nog niet alles wordt geregistreerd. Dit moet in de komende jaren nog beter kunnen met de DDRMD 2.0. Daar wordt aan samengewerkt binnen United for Metabolic Diseases (UMD). Projecten en financiering hiervoor moeten de cijfers nog completer maken.

CONCLUSIE

Er zijn nog geen goede gegevens over hoe vaak stofwisselingsziekten in Nederland voorkomen. Er worden per jaar in Nederland ongeveer 165.000 kinderen geboren. Daarvan zouden er per jaar 412 in hun leven met een stofwisselingsziekte te maken kunnen krijgen. Dat is als je ervan uitgaat dat 0,25% van alle pasgeborenen een erfelijke stofwisselingsziekte meedraagt. Maar zolang niet iedereen adequaat de diagnose registreert, weten we het niet zeker.

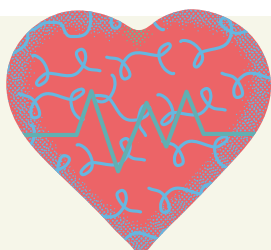
ZORG IN UMC'S

In zes Universitair Medische Centra (UMC'S) zijn er artsen, laboratorium- en zorgmedewerkers en onderzoekers die zich bezighouden met het stellen van diagnoses en het leveren van medische zorg aan patiënten.

Ook doen zij onderzoek naar de oorzaak en mogelijke oplossingen voor de stofwisselingsziekten en geven zij onderwijs aan studenten.

De meeste patiënten worden poliklinisch gevolgd in zo'n UMC. Sommige patiënten moeten er ook meermaals opgenomen worden.

Voor 21 (groepen) stofwisselingsziekten zijn deze UMC's erkend als Expertisecentrum.

MENSEN

BIJ ONS

1450 families zijn lid van VKS. Maar we werken voor iedereen die met een stofwisselingsziekte te maken heeft.

Op het bureau van VKS werken vier mensen, in totaal 2,8 FTE. Het bestuur van VKS bestaat uit zes personen.

PROFESSIONALS

Bij de ESN, de beroepsvereniging Erfelijke Stofwisselingsziekten in het Nederlands taalgebied, zijn 178 leden aangesloten.

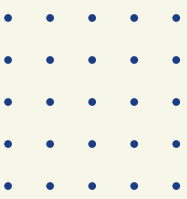
Dit zijn allemaal professionals die werken op het gebied van stofwisselingsziekten in Nederland en België. Het merendeel van hen langdurig. Een minderheid werkt aan een onderzoek of promotie en is maar tijdelijk werkzaam in dit vakgebied.

Onder de beroepsbeoefenaren uit Nederland zijn ten minste 35 artsen (veelal kinderartsen en internisten) en 12 diëtisten. De anderen zijn klinisch chemici, klinisch chemisch genetici, promovendi en onderzoekers.

Wil je meer weten over VKS?

scan dan de QR-code

VRIJWILLIGE INZET

Heel veel ouders, patiënten en betrokkenen zetten zich in voor VKS, voor hun lotgenoten in de diagnosegroep of voor 'losse' klussen, die ervoor zorgen dat VKS de belangen van patiënten kan bevorderen. De meesten doen dat als vrijwilliger, bovenop andere werkzaamheden en de inspanningen die zij zelf leveren met/tegen een specifieke ziekte bij henzelf of een familielid.

Bestuur

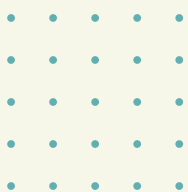
Contactpersonen Diagnosegroepen

We zijn alle vrijwilligers dankbaar voor hun inzet en betrokkenheid. Zij zijn erop gericht het leven van hun lotgenoten en andere patiënten zoveel mogelijk te verbeteren.

2021

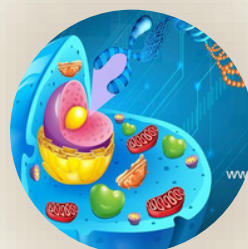
WERK IN UITVOERING

Hier laten we zien waar we langdurig mee bezig zijn (en blijven) om de doelstelling van VKS vorm te geven

Vanaf 2017: Project zorgpaden

Verbeelde informatie

Patiëntvertegenwoordiging internationale (onderzoeks-) projecten en trials

Patiëntencoalitie: samenwerken om metabole ziekten op de kaart te zetten

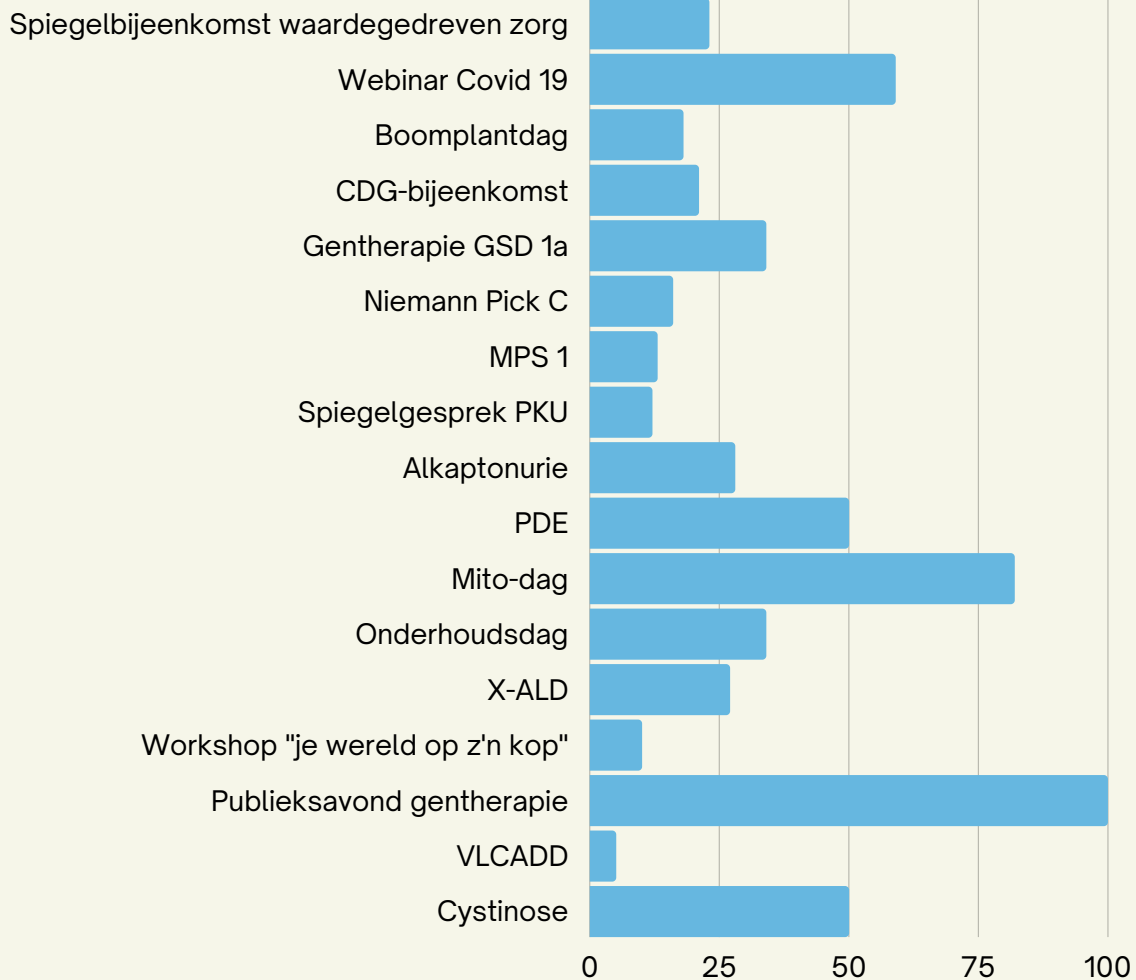
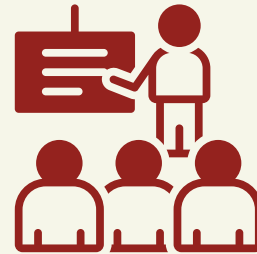

Nieuwe website en informatie

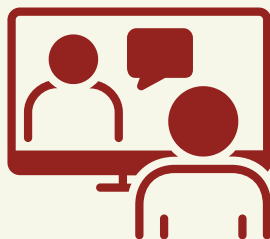

ACTIVITEITEN 2021

We organiseren bijeenkomsten om mensen met specifieke ziekten te informeren en om mensen te laten meepraten over de organisatie van de zorg. Hiermee bereiken we jaarlijks een aanzienlijk publiek.

Totaal 689 deelnemers

Behalve de boomplantdag en de onderhoudsdag, gericht op ouders van overleden kinderen, werden alle activiteiten online georganiseerd.

Sociale MEDIA

Via sociale media en onze website zijn de dingen waar VKS aan werkt te volgen. We zijn aanwezig op Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn en natuurlijk op onze eigen website, die in 2021 vernieuwd is. Daarnaast is er ons online magazine, Wisselstof. Met deze mediamix proberen we zoveel mogelijk mensen met een stofwisselingsziekte te bereiken en het grotere publiek een indruk te geven van hoe het leven met een stofwisselingsziekte eruitziet.

website.
<https://stofwisselingsziekten.nl/nieuws...> Meer weergeven

Welkom bij de online platform Stofwisselingsziekten

LET'S GET DIGITAL

Radboud Consortium for Glycobiology Radboudumc

STOFWISSELINGSZIEKTEN.NL

en stofwisselingsziekte op volwassen leeftijd is oorzaak klachten - Patiëntenvereniging

646 187 +1,6x hoger bereikte mensen Betrokkenheidsacties Distributiescore

DE DINGEN DIE MIJ ANDERS MAKEN ZIJN DE DINGEN DIE MIJ MIJ MAKEN

WISSELSTOF

september 2021

...ding voor ouders in patiënten

Wat is de patiënt zich beter?
 Check elke drie uur, ook 's nachts, de temperatuur en hoe ziek de patiënt zich voelt. Als hij/zij zich in de loop van de tijd beter voelt, gaaf dat de door aan de dokter.

Wat is de patiënt zich niet beter voelen?
 Gaat de patiënt zich niet beter voelen? Wanneer het slechter gaat, gaat fase twee van het noodprotocol in. Deze fase vraagt om een rechtstreeks bezoek aan het ziekenhuis.

Fase 1
 Factoren zien van metabole ontsporing start... aanpassing van het noodprotocol.

Fase 2
 Bel een ambulance of breng de patiënt naar het ziekenhuis. Bel het dichtstbijzijnde ziekenhuis (waarmee ook afspraken zijn gemaakt) een kopie van het protocol hebben ontvangen) en reizen voor de zekerheid met het noodprotocol mee. Als de situatie heel ernstig is, bel 112 en vraag met de ambulance. Geef het noodprotocol mee indien mogelijk aan de dokter/verpleegkundige/ambulancemedewerker en benadruk het belang van het volgen ervan, ook de contactgegevens van de dokter die eerder geïnformeerd is. Het noodprotocol kan dan verder door de professional gevolgd worden.

Het is belangrijk dat in fase 2 de metabool specialist wordt gebeld voor...

BIOMARKERS EN GAUCHE

305 JAAR WETENSCHAP EN TREK

KUN JE ORGANEN BUITEN JE LICHAAM KWEKEN?

INFORMATIE

MAKEN

Leesbare informatie over stofwisselingsziekten is schaars. Begrijpelijke informatie over hoe de ziekte ontstaat, wat de zorg inhoudt en waar wetenschappers aan werken om er wat aan te doen, nog schaarser.

Daarom is het maken van deze informatie één van onze topprioriteiten.

We maken zorgpaden, ziekte-informatie, een online magazine, ziektespecifieke pagina's op onze website, webinars, informatie over onderzoeken en trials, informatie over het gebruik van een noodprotocol, presentaties verbeelde uitleg en nog veel meer. Hier een kleine bloemlezing uit 2021.

Wat kun je er aan doen?

infusie

 en infusie het ontbrekende enzym toe te dienen, verbeteren de klachten. In ernstige gevallen worden gezondheidsproblemen voorkomen of opgelost.

substraatreductie

 Door de stapeling te remmen met pillen (substraatreductie therapie), verbeteren de klachten bij patiënten ook. Veel van de gezondheidsproblemen worden voorkomen of opgelost.

Deze twee behandelingen werken niet tegen neurologische klachten en hersenschade.

Wat gebeurt er als een enzym mist?

Substraat

 Tekort aan een belangrijk product.

enzym mist
 Stapeling van substraten die niet kunnen worden omgezet.

Via een andere route wordt een product gemaakt, wat giftig is.

Voor elke omzetting in de cel zijn enzymen nodig. Wanneer er een enzym ontbreekt, ontstaat er een probleem in de stofwisseling.

Als dit leidt tot gezondheidsklachten, heb je een stofwisselingsziekte.

Hierboven links: we maakten een folder en illustraties voor het project rond het noodprotocol. www.emergencyprotocol.org

Rechts: we maakten een strip met uitleg over de trial met Guanabenz voor VWM. Hiernaast: Voorbeelden van ons project 'Verbeelde informatie' dat in 2021 van start ging. Over 60 ziekten gaan we eenvoudige uitleg maken.

Zowel stofwisselingsziekten, zoveel ervaringen

Wisselstof

Vier keer per jaar verschijnt ons online magazine Wisselstof. Hierin vind je informatie over stofwisselingsziekten, ervaringen van patiënten, berichten over de voortgang van onderzoek en nieuws uit de vereniging.

Scan de qr-codes, dan kun je website en Wisselstof van dichtbij bekijken

Aan het eind van 2021 waren we halverwege de uitwerking van ons nieuwste product: een webinar met basisinformatie over gentherapie bij stofwisselingsziekten. Het is de bedoeling dat dit in april 2022 opgeleverd wordt.

BELANGENBEHARTIGING

Belangenbehartiging is een proces van lange adem. Met zoveel ziekten en zoveel ervaringen is het niet altijd makkelijk om goed te focussen. Er zijn ook heel veel praktische zaken in gemeentes, op scholen en in het dagelijks leven, waar mensen met een stofwisselingsziekte last van kunnen hebben. Omdat we klein zijn en niet veel mankracht hebben, focust VKS zich op zaken rond de specialistische zorg, waar iedereen die een stofwisselingsziekte heeft, mee te maken krijgt.

Onderwerp:	Doel:	Activiteit :	Prioriteit:
Vroegdiagnostiek	Snelle diagnose, liefst voordat er symptomen zijn die niet meer behandeld kunnen worden	Deelname in PHNS (hielprik) symposia, scholing en nascholing professionals	Inbreng ervaringskennis, lobby voor uitbreiding hielprik psychosociale effecten
Expertisecentra	Bevorderen goede en toegankelijke specialistische zorg	Netwerk artsen, deelname in UMD, beoordeling expertisecentra, inbreng patiëntenperspectief	Behouden expertise in UMC's. Voorkomen van gebrek aan expertise. Meer bekendheid van stofwisselingsziekten
Geneesmiddelen-ontwikkeling	Bevorderen van, kunnen behandelen en terugdringen van ziektesymptomen	Inbreng van patiëntenperspectief in wetenschappelijk onderzoek, wees-geneesmiddelen	Bijdrage aan ontwikkeling van middelen en behandeling en aan de beschikbaarheid en betaalbaarheid
Patiënten-participatie in zorg en onderzoek	Zorg meer patiëntgericht	Participatie in onderzoeksprojecten; kennisvermeerdering ontwikkelproces therapie	Bijdrage aan ontwikkelingen voor goede zorg

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020	Begroting 2019
	€	€	€	€
Contributies en schenkingen	52.705	40.000	42.752	55.000
Sponsorbijdragen	49.523	22.000	13.627	19.000
Bijdragen producten en diensten	1.620	3.000	927	9.000
Subsidiebaten	224.419	145.000	188.131	166.200
Overige baten	320	-	-	800
	<u>328.587</u>	<u>210.000</u>	<u>245.437</u>	<u>250.000</u>
Lasten	2.080			
Lotgenotencontacten	4.685	8.000	5.631	20.000
Informatie en voorlichting	(402)	2.000	8.405	20.000
Belangenbehartiging en ontwikkeling	228.715	2.000	490	8.000
Personeelsbeloningen	6.788	165.000	192.077	160.000
Afschrijvingen	13.234	4.000	11.051	4.000
Huisvestingslasten	14.719	12.000	13.859	15.000
Kantoorlasten	8.890	13.000	11.023	15.000
Algemene lasten		4.000	9.326	8000
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	-	-
	<u>278.709</u>	<u>210.000</u>	<u>251.862</u>	<u>250.000</u>
Saldo	49.878	-	-6.425	-
Resultaatbestemming				
Continuïteitsreserve	49.878	-	-6.425	-

TOT SLOT

Financieel

Bij de cijfers op de vorige pagina, moet nog vermeld worden dat het gaat om de ingekorte versie van de jaarrekening. De volledige financiële jaarrekening, met toelichtingen en accountantsverklaring, is op te vragen bij het bureau.

Bestuur en leden

Het bestuur accordeerde het concept verslag in de vergadering van 28 maart 2022.

Het werd in concept voorgelegd voor goedkeuring op de ALV van 23 april 2022. Naderhand heeft nog een kleine correctie door de accountant plaatsgevonden. het uiteindelijke positieve resultaat over 2021 is 49.878.

De ALV gaat het bestuur schriftelijk decharge verlenen, zodra de accountant een controleverklaring bij de jaarrekening heeft afgegeven. Dit wordt rond 15 juni 2022 verwacht.

Accountant

Onze boekhouding wordt bijgehouden door Wiljan Wensink van Manuon Administratie. Vervolgens voert HD accountants uit Emmen controlewerkzaamheden uit op de boekhouding en administratieve organisatie. Elk jaar zorgen deze mensen er weer voor dat VKS op een goede manier verantwoording kan afleggen over wat we doen en hoe we het doen.

Colofon

De tekst van dit jaarverslag is grotendeels geschreven door Hanka Dekker.

Nagekeken door: Sabine Boschman en Petra Hollak.

Het ontwerp voor de voorkant is van Sabine Boschman.

Caroline van Essen en Mark Hektor maakten een aantal van de illustraties.

Gemaakt met behulp van Canva

Indruk

We hopen dat u door dit jaarverslag een indruk heeft gekregen van het werk van VKS voor patiënten die met stofwisselingsziekten te maken hebben.

We willen elk jaar beter werken en beter verslag uitbrengen. Feedback is dan ook van harte welkom via info@stofwisselingsziekten.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Vereniging Volwassenen, Kinderen en Stofwisselingsziekten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging Volwassenen, Kinderen en Stofwisselingsziekten te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Volwassenen, Kinderen en Stofwisselingsziekten op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Volwassenen, Kinderen en Stofwisselingsziekten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving is vereist .

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de bijlagen in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op onze website en op www.nba.nl kunt u meer informatie vinden over de aard van onze werkzaamheden.

Emmen, 17 juni 2022

HD Accountants B.V.

J.H. Keuter
Registeraccountant

